

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ” ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ โดยการแจกแบบสอบถามให้กับพระภิกษุ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๒๕๙ รูป มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ และทำการสัมภาษณ์พระภิกษุ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๓ คน ทำการวิเคราะห์ โดย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔.๓ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔.๑ ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๙๗ คน จำแนกตามอายุ จำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม-บาลี สถานะทางการคณะสงฆ์ และประสบการณ์การทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ ค่าคำนวณร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n = ๒๕๗)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๑.อายุ		
๒๐ - ๓๐ ปี	๑๑๒	๓๗.๗
๓๑ - ๔๐ ปี	๕๕	๓๒.๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๔๑	๑๖.๓
๕๑ - ๖๐ ปี	๔๔	๑๗.๕
๖๑ ปีขึ้นไป	๕	๑.๙
รวม	๒๕๗	๑๐๐.๐
๒.จำนวนพรรษา		
๑ - ๕ พรรษา	๕๔	๒๑.๐
๖ - ๑๐ พรรษา	๑๐๓	๓๙.๗
๑๑ - ๑๕ พรรษา	๖๑	๒๓.๗
๑๖ - ๒๐ พรรษา	๒๘	๑๑.๐
๒๑ พรรษาขึ้นไป	๑๑	๔.๓
รวม	๒๕๗	๑๐๐.๐
๓.วุฒิการศึกษาสามัญ		
ประถมศึกษา	๑๕	๖.๐
มัธยมศึกษา	๕๖	๒๑.๗
ปริญญาตรี	๑๕๒	๕๙.๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๓๐	๑๑.๑
รวม	๒๕๗	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n = ๒๕๓)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๔.วุฒิการศึกษาทางธรรม		
บาลี		
นักธรรมตรี	๔๓	๑๔.๕
นักธรรมโท	๓๕	๑๓.๑
นักธรรมเอก	๑๖๖	๕๕.๕
เปรียญธรรม (ป.ธ.)	๔๕	๑๖.๕
รวม	๒๕๓	๑๐๐.๐
๕. สถานะทางการคณะสงฆ์		
พระลูกวัด	๑๘๑	๖๐.๕
เจ้าคณะตำบล	๒๑	๗.๑
เจ้าอาวาส	๓๕	๑๕.๓
เลขานุการเจ้าคณะอำเภอ	๑๘	๖.๑
หรือเลขานุการเจ้าคณะ		
ตำบล		
รองเจ้าคณะอำเภอหรือ	๒	.๗
รองเจ้าคณะจังหวัด		
รวม	๒๕๓	๑๐๐.๐
๖.ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า ๕ ปี	๒๑๕	๘๕.๔
๕-๑๐ ปี	๓๓	๑๒.๖
๑๑-๑๕ ปี	๕	๑.๙
๑๖ ปีขึ้นไป	๔	๑.๓
รวม	๒๕๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า พระภิกษุที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นพระภิกษุในระดับพระสังฆาธิการ จำนวน ๒๕๗ รูป มีอายุตั้งแต่ ๒๐ - ๓๐ ปี มีจำนวน ๑๑๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗ มีจำนวนพรรษา ๖ - ๑๐ พรรษา จำนวน ๑๐๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗ มีวุฒิการศึกษาสามัญ อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๕๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๒ มีวุฒิการศึกษาทางธรรม- บาลี อยู่ในระดับนักรธรรมเอก จำนวน ๑๖๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕ มีสถานะทางการคณะสงฆ์เป็นพระลูกวัด จำนวน ๑๘๑ รูป คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕ และมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๒๑๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔

๔.๒ ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและจำแนกในแต่ละด้าน ได้แก่ ๑. ด้านการปกครอง ๒. ด้านการศาสนศึกษา ๓. ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ๔. ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๕. ด้านการสาธารณูปการ ๖. ด้านการสาธารณสงเคราะห์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม

(n = ๒๕๗)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑.ด้านการปกครอง	๔.๔๑	๐.๕๐๑	มากที่สุด
๒. ด้านการศาสนศึกษา	๔.๔๒	๐.๖๑๐	มากที่สุด
๓.ด้านการศึกษาสงเคราะห์	๔.๔๑	๐.๖๖๓	มากที่สุด
๔.ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	๔.๔๐	๐.๕๗๓	มากที่สุด
๕. ด้านการสาธารณูปการ	๔.๓๕	๐.๖๑๗	มากที่สุด
๖. ด้านการสาธารณสงเคราะห์	๔.๔๐	๐.๕๕๔	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๐	๐.๕๐๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = ๔.๔๐) เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับที่สูงมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (๑) ด้านการศาสนศึกษา (๒) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ (๓) ด้านการปกครอง (๔) ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ (๕) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา (๖) ด้านการสาธารณูปการ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการปกครอง

(n=๒๕๗)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติหน้าที่		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. การจัดประชุมพระภิกษุ เพื่ออบรมสั่งสอนด้านวัตรปฏิบัติตามหลักธรรมวินัย	๔.๔๗	๐.๖๕	มากที่สุด
๒. การออกระเบียบในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างสันติสุข	๔.๐๖	๐.๕๓	มาก
๓. การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแบบแผนและประเพณีอันดีงาม	๔.๕๔	๐.๗๓	มากที่สุด
๔. การกำกับดูแลและจัดศาสนสมบัติของวัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยมีความมั่นคงแข็งแรง	๔.๒๘	๐.๖๕	มากที่สุด
๕. จัดให้มีผู้ทำหน้าที่บำรุงรักษาวัด ให้เจริญก้าวหน้าและเป็นศาสนสถานที่น่าเลื่อมใสศรัทธา	๔.๓๔	๐.๗๑	มากที่สุด
๖. การอบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณสัญญาและอบรมในเรื่องพระธรรมวินัย จรรยา มารยาทการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีกรรมหรือแบบอย่างที่ดี	๔.๓๖	๐.๗๘	มากที่สุด
๗. การให้ความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนในการบำเพ็ญกุศล	๔.๔๕	๐.๖๕	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๑	๐.๕๐	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการปกครอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๑$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการจัดประชุมพระภิกษุ เพื่ออบรมสั่งสอนด้านวัตรปฏิบัติตามหลักธรรมวินัย การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้

เป็นไปตามแบบแผนและประเพณีอันดีงาม การให้ความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนในการบำเพ็ญกุศล มีผู้ทำหน้าที่บำรุงรักษาวัด ให้เจริญก้าวหน้าและเป็นศาสนสถานที่น่าเลื่อมใสศรัทธา อบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณสัญญาและอบรมในเรื่องพระธรรมวินัย จรรยา มารยาทการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีกรรมหรือแบบอย่างที่ดี กำกับดูแลและจัดศาสนสมบัติของวัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความมั่นคงแข็งแรง ด้านการปกครองอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ส่วนประสิทธิภาพการบริหารกิจการอกระเบียบในการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะอย่างสันติสุข อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการศาสนศึกษา

(n=๒๕๓)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติหน้าที่		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ให้การสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนนักเรียน-บาลี	๔.๖๕	๐.๖๑	มากที่สุด
๒. การดูแลเร่งรัดให้มีการเรียนการสอนนักเรียน ตามหลักสูตรคณะสงฆ์	๔.๓๐	๐.๖๕	มากที่สุด
๓. การให้การศึกษอบรมแก่ พระภิกษุ- สามเณร	๔.๕๓	๐.๗๑	มากที่สุด
๔. อบรมสั่งสอนให้มีการอบรมนักเรียนก่อนสอบ	๔.๓๘	๐.๘๑	มากที่สุด
๕. การสรรหาและพัฒนาครูผู้สอนปรีชาธรรมและธรรมศึกษา	๔.๔๓	๐.๕๒	มากที่สุด
๖. มีการจัดส่งพระภิกษุ-สามเณรไปศึกษาในระดับสูงขึ้น	๔.๓๓	๐.๘๓	มากที่สุด
๗. มีการมอบรางวัลให้แก่ครูพระผู้สอนให้มีขวัญและกำลังใจ	๔.๔๑	๐.๘๓	มากที่สุด
๘. การยกย่องเชิดชูเกียรติครูพระผู้สอนให้มีขวัญและกำลังใจ	๔.๓๓	๐.๘๖	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๒	๐.๖๑	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการศาสนศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๒$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการ

สนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนนักเรียน-บาลี ให้การศึกษอบรมแก่ พระภิกษุ- สามเณร สรรหาและพัฒนาครูผู้สอนปรีชาธรรมและธรรมศึกษา มอบรางวัลให้แก่ครูพระผู้สอนให้มีขวัญและกำลังใจ รมรงค์ให้มีการอบรมนักเรียนก่อนสอบ จัดส่งพระภิกษุ-สามเณรไปศึกษาในระดับสูงขึ้น ยกย่องเชิดชูเกียรติครูพระผู้สอนให้มีขวัญและกำลังใจ การดูแลเร่งรัดให้มีการเรียนการสอนนักเรียน ตามหลักสูตรคณะสงฆ์ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการศึกษาสงเคราะห์

(n=๒๕๗)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติหน้าที่		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑.ตั้งกองทุนสงเคราะห์การศึกษาแก่เด็ก และเยาวชนทุกระดับชั้น	๔.๔๕	๐.๘๒	มากที่สุด
๒. ให้ใช้สถานที่ภายในวัดเพื่อเป็นสื่อกลางทางการศึกษา	๔.๒๔	๐.๗๘	มากที่สุด
๓. การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การศึกษา	๔.๔๔	๐.๘๑	มากที่สุด
๔. การจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมเพื่อส่งเสริมการศึกษาแก่พระภิกษุ- สามเณร	๔.๔๑	๐.๘๒	มากที่สุด
๕. การเป็นครูช่วยสอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา	๔.๔๓	๐.๗๓	มากที่สุด
๖.การจัดหางบประมาณในการสร้างอาคารเรียน	๔.๔๐	๐.๘๐	มากที่สุด
๗.การช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ-สามเณรเพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น	๔.๔๕	๐.๘๒	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๑	๐.๖๖	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๑$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาแก่เด็ก และเยาวชนทุกระดับชั้น ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ- สามเณรเพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การศึกษา เป็นครูช่วย

สอนวิชาพระพุทธศาสนาในสถานศึกษา ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุ - สามเณร เพื่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ใช้สถานที่ภายในวัดเพื่อเป็นสื่อกลางทางการศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการเผยแผ่

(n = ๒๕๗)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติหน้าที่		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. มีการเผยแผ่ธรรมทางวิทยุ หรือ สื่ออื่นๆ	๔.๕๕	๐.๗๖	มากที่สุด
๒. จัดให้มีกิจกรรมการบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่นวันวิสาขบูชา	๔.๓๓	๐.๖๔	มากที่สุด
๓. การแนะนำสั่งสอนอบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนา พุทธและการปฏิบัติ	๔.๔๔	๐.๗๑	มากที่สุด
๔. แนะนำคำสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาโดยถูกต้อง	๔.๓๖	๐.๘๑	มากที่สุด
๕. จัดให้มีการเทศน์บรรยายธรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่นวันพระวันหยุดราชการต่างๆ	๔.๓๑	๐.๘๕	มากที่สุด
๖. การจัดหาหนังสือ การไหว้พระสวดมนต์เพื่อผู้รักาศิลปวัฒนธรรมได้ท่องได้สวดสาธยาย ตามควรแก่โอกาส	๔.๓๕	๐.๗๖	มากที่สุด
๗. ส่งเสริมจัดให้มีพระธรรมทูตในการเผยแผ่ธรรมเป็นประจำ	๔.๓๓	๐.๗๔	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๐	๐.๕๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการเผยแผ่ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๐$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการเผยแผ่ธรรมทางวิทยุ หรือ สื่ออื่นๆ แนะนำสั่งสอนอบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนาพุทธและการปฏิบัติ จัดหาหนังสือ การไหว้พระสวดมนต์เพื่อผู้รักาศิลปวัฒนธรรมได้ท่องได้สวดสาธยาย ตามควรแก่โอกาส มีกิจกรรมการบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่นวันวิสาขบูชา ส่งเสริมจัดให้มีพระ

ธรรมเนียมในการเผยแพร่ธรรมเป็นประจำ คำสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมตามหลักธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาโดยถูกต้อง มีการเทศบรรยายธรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่นวันพระ วันหยุดราชการต่างๆ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการสาธารณูปการ

(n = ๒๕๓)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติหน้าที่		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. การวางแผนในการก่อสร้างอาคารเสนาสนะในวัด	๔.๔๔	๐.๓๘	มากที่สุด
๒. การหาทุนในการบำรุงวัดและซ่อมแซมอาคาร และเครื่องสาธารณูปโภค	๔.๒๕	๐.๓๒	มากที่สุด
๓. การจัดการควบคุมสิ่งปลูกสร้างภายในวัดให้เป็นระเบียบสัดส่วน	๔.๓๒	๐.๓๒	มากที่สุด
๔. การดูแลซ่อมแซมและปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดที่ชำรุดทรุดโทรม	๔.๓๐	๐.๘๓	มากที่สุด
๕. การจัดเตรียมที่พักอาศัยสำหรับบรรดาประชาชนโดยทั่วไป	๔.๓๘	๐.๘๕	มากที่สุด
๖. การจัดสาธารณูปโภค เช่น น้ำไฟภายในวัด	๔.๓๒	๐.๘๑	มากที่สุด
๗. การปรับสภาพภูมิทัศน์ภายในวัดให้มีสภาพสวยงาม	๔.๔๓	๐.๓๕	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๓๕	๐.๖๑	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการสาธารณูปการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๕$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการวางแผนในการก่อสร้างอาคารเสนาสนะในวัด ปรับสภาพภูมิทัศน์ภายในวัดให้มีสภาพสวยงาม จัดเตรียมที่พักอาศัยสำหรับบรรดาประชาชนโดยทั่วไป จัดสาธารณูปโภค เช่น น้ำไฟภายในวัด จัดการควบคุมสิ่งปลูกสร้างภายในวัดให้เป็นระเบียบสัดส่วน ดูแลซ่อมแซมและปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดที่ชำรุดทรุดโทรม หาทุนในการบำรุงวัดและซ่อมแซมอาคาร และเครื่องสาธารณูปโภค ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะ
สงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการสาธารณสงเคราะห์

(n = ๒๕๗)

ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์	ระดับการปฏิบัติหน้าที่		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. การจัดทำถนนภายในวัดให้สะดวกแก่การสัญจรไปมา	๔.๕๗	๐.๗๕	มากที่สุด
๒. การให้ความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนในการบำเพ็ญกุศล	๔.๓๖	๐.๗๐	มากที่สุด
๓. การดำเนินกิจการสงเคราะห์อำนวยความสะดวกสนับสนุนการพัฒนา ถนนหนทางคูคลอง	๔.๔๑	๐.๗๘	มากที่สุด
๔. การอำนวยความสะดวกการจัดสถานที่เพื่อเป็นที่บ่าบัดแก่ผู้ศรัทธาเสด็จให้โทษ	๔.๔๑	๐.๗๕	มากที่สุด
๕. การจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนตามโอกาส	๔.๓๕	๐.๘๘	มากที่สุด
๖. การจัดตั้งมูลนิธิเพื่อให้สงเคราะห์แก่ประชาชนที่มีความเดือดร้อน จากภัยต่างๆ	๔.๒๕	๐.๕๕	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๐	๐.๕๕	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการสาธารณสงเคราะห์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๔๐$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการจัดทำถนนภายในวัดให้สะดวกแก่การสัญจรไปมา อำนวยความสะดวกการจัดสถานที่เพื่อเป็นที่บ่าบัดแก่ผู้ศรัทธาเสด็จให้โทษ ดำเนินกิจการสงเคราะห์อำนวยความสะดวกสนับสนุนการพัฒนาถนนหนทางคูคลอง จัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนตามโอกาส ให้ความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนในการบำเพ็ญกุศล จัดตั้งมูลนิธิเพื่อให้สงเคราะห์แก่ประชาชนที่มีความเดือดร้อนจากภัยต่างๆ ตามลำดับ

๔.๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยรวมและจำแนกในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ และจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ จำนวนพรรษา วุฒิ การศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม-บาลี สถานะทางการคณะสงฆ์ ประสบการณ์ในการทำงาน การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ พระภิกษุ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
จำแนกตามอายุ

(n = ๒๕๗)

ด้าน	อายุ											
	๒๐-๓๐ปี		๓๑-๔๐ปี		๔๑-๕๐ปี		๕๑-๖๐ปี		๖๑ ปีขึ้นไป		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.การปกครอง	๔.๔๔	๐.๔๒	๔.๔๐	๐.๖๑	๔.๒๖	๐.๕๖	๔.๔๕	๐.๓๔	๔.๓๔	๐.๓๐	๑.๘๖๕	๐.๑๑๓
๒.การศาสนศึกษา	๔.๓๕	๐.๖๖	๔.๔๔	๐.๖๕	๔.๔๐	๐.๕๑	๔.๕๘	๐.๔๓	๔.๓๕	๐.๐๕	๑.๕๓๒	๐.๑๕๓
๓.การศึกษาสงเคราะห์	๔.๔๒	๐.๕๓	๔.๓๕	๐.๓๘	๔.๔๐	๐.๘๐	๔.๕๕	๐.๕๕	๔.๔๕	๐.๔๐	๐.๓๓๔	๐.๕๖๕
๔.การเผยแผ่	๔.๓๘	๐.๖๑	๔.๔๐	๐.๕๕	๔.๓๔	๐.๕๘	๔.๕๓	๐.๔๔	๔.๕๔	๐.๓๔	๐.๓๒๓	๐.๕๓๔
๕. การสาธารณูปการ	๔.๓๔	๐.๖๕	๔.๓๔	๐.๖๓	๔.๓๖	๐.๖๕	๔.๓๕	๐.๕๐	๔.๔๐	๐.๓๑	๐.๐๖๑	๐.๕๕๓
๖.การสาธารณสงเคราะห์	๔.๔๓	๐.๕๑	๔.๓๖	๐.๖๓	๔.๒๓	๐.๖๖	๔.๔๒	๐.๖๕	๔.๕๓	๐.๓๖	๑.๐๓๔	๐.๓๖๕
รวม	๔.๔๐	๐.๔๔	๔.๓๘	๐.๕๕	๔.๓๔	๐.๕๖	๔.๕๐	๐.๔๓	๔.๕๓	๐.๒๔	๐.๓๐๕	๐.๕๘๕

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า พระภิกษุ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ ๒ พระภิกษุ ที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามพรรษา

(n = ๒๕๓)

ด้าน	จำนวนพรรษา											F	Sig
	๑-๕ พรรษา		๖-๑๐ พรรษา		๑๑-๑๕ พรรษา		๑๖-๒๐ พรรษา		๒๑ พรรษาขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
๑.การปกครอง	๔.๔๔	๐.๔๒	๔.๔๖	๐.๔๑	๔.๒๓	๐.๓๓	๔.๕๓	๐.๔๑	๔.๔๐	๐.๕๐	๑.๕๓๘	๐.๑๐๔	
๒.การศาสนศึกษา	๔.๓๓	๐.๖๕	๔.๕๒	๐.๔๘	๔.๓๔	๐.๓๕	๔.๕๓	๐.๔๕	๔.๓๕	๐.๓๐	๑.๓๓๖	๐.๒๔๒	
๓.การศึกษาสงเคราะห์	๔.๔๘	๐.๕๔	๔.๔๔	๐.๕๕	๔.๒๕	๐.๕๓	๔.๕๓	๐.๔๕	๔.๒๓	๐.๓๓	๑.๓๐๐	๐.๑๕๐	
๔.การเผยแผ่	๔.๓๕	๐.๖๑	๔.๕๐	๐.๔๔	๔.๒๔	๐.๓๔	๔.๕๐	๐.๓๓	๔.๒๓	๐.๖๔	๒.๓๕๘	๐.๐๕๔	
๕. การสาธารณูปการ	๔.๓๑	๐.๖๑	๔.๔๓	๐.๕๖	๔.๒๔	๐.๓๕	๔.๔๑	๐.๔๕	๔.๑๐	๐.๖๖	๒.๐๔๕	๐.๐๘๘	
๖.การสาธารณสงเคราะห์	๔.๔๕	๐.๔๕	๔.๔๘	๐.๕๖	๔.๒๒	๐.๘๐	๔.๔๒	๐.๕๒	๔.๒๐	๐.๖๖	๒.๓๕๒	๐.๐๕๑	
รวม	๔.๔๑	๐.๔๑	๔.๔๘	๐.๔๑	๔.๒๖	๐.๓๓	๔.๔๕	๐.๓๘	๔.๒๖	๐.๖๒	๒.๒๕๓	๐.๐๖๔	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า พระภิกษุ ที่มีพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ ๓ พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม วุฒิการศึกษาสามัญ

(n = ๒๕๗)

ด้าน	วุฒิการศึกษาสามัญ									
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.การปกครอง	๔.๔๕	๐.๓๔	๔.๕๓	๐.๓๒	๔.๓๖	๐.๕๖	๔.๒๐	๐.๕๕	๖.๑๒๕	๐.๐๐๐*
๒.การศาสนศึกษา	๔.๕๑	๐.๔๘	๔.๕๓	๐.๔๓	๔.๓๖	๐.๖๕	๔.๒๓	๐.๗๓	๒.๕๘๘	๐.๐๓๑*
๓.การศึกษาสงเคราะห์	๔.๖๐	๐.๕๘	๔.๕๑	๐.๔๕	๔.๓๕	๐.๗๕	๔.๑๑	๐.๗๑	๓.๔๐๖	๐.๐๑๘*
๔.การเผยแผ่	๔.๔๘	๐.๔๓	๔.๔๒	๐.๔๕	๔.๔๒	๐.๕๕	๔.๒๓	๐.๗๕	๑.๐๓๕	๐.๓๗๖
๕. การสาธารณูปการ	๔.๕๒	๐.๖๓	๔.๓๘	๐.๕๕	๔.๓๖	๐.๖๕	๔.๑๒	๐.๖๒	๑.๕๑๖	๐.๑๒๗
๖.การสาธารณสงเคราะห์	๔.๓๘	๐.๔๔	๔.๕๓	๐.๓๕	๔.๓๘	๐.๖๓	๔.๑๔	๐.๗๑	๓.๕๑๓	๐.๐๑๖*
รวม	๔.๔๕	๐.๔๔	๔.๕๐	๐.๒๗	๔.๓๘	๐.๕๘	๔.๑๘	๐.๖๔	๓.๓๕๔	๐.๐๑๘*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ แตกต่างกัน ส่วนด้านการเผยแผ่ และการสาธารณูปการ ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยรวม ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๒ – ๔.๑๖

ตารางที่ ๔. ๑๒ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ จำแนกตาม วุฒิการศึกษา
สามัญ

(n = ๒๕๓)

วุฒิการศึกษา สามัญ	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๔๕	๔.๕๐	๔.๓๘	๔.๑๘
ประถมศึกษา	๔.๔๕	-	- ๐.๐๐๓๒	๐.๑๐๘๕	๐.๓๐๘๕ (*)
มัธยมศึกษา	๔.๕๐	-	-	๐.๑๑๕๓	๐.๓๑๕๓ (*)
ปริญญาตรี	๔.๓๘	-	-	-	๐.๒๐๐๐ (*)
สูงกว่าปริญญา ตรี	๔.๑๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญที่สูงกว่าปริญญาตรี มีความ
คิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และปริญญาตรี
นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัด
ในอำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของด้านการปกครอง
จำแนกตาม วุฒิ การศึกษาสามัญ

(n = ๒๕๓)

วุฒิการศึกษา สามัญ	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๔๕	๔.๕๓	๔.๓๖	๔.๒๐
ประถมศึกษา	๔.๔๕	-	- ๐.๒๔๘	๐.๐๕๓๐	๐.๒๕๑๑
มัธยมศึกษา	๔.๕๓	-	-	๐.๒๑๓๘ (*)	๐.๓๗๕๕ (*)
ปริญญาตรี	๔.๓๖	-	-	-	๐.๑๕๘๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๒๐	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับประถมศึกษา
มัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับปริญญาตรี และพระภิกษุ ที่
มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการ
คณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง
กัน

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของด้านการศาสนศึกษา
จำแนกตาม วุฒิ การศึกษาสามัญ

(n = ๒๕๓)

วุฒิการศึกษา สามัญ	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๕๑	๔.๕๓	๔.๓๖	๔.๒๓
ประถมศึกษา	๔.๕๑	-	-๐.๐๕๕๘	๐.๑๔๒๓	๐.๒๓๑๖
มัธยมศึกษา	๔.๕๓	-	-	๐.๒๐๒๑ (*)	๐.๒๕๑๔ (*)
ปริญญาตรี	๔.๓๖	-	-	-	๐.๐๘๕๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๒๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับปริญญาตรีและ
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของด้านการศึกษาสงเคราะห์
จำแนกตาม วุฒิการศึกษาสามัญ

(n = ๒๕๓)

วุฒิการศึกษา สามัญ	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๖๐	๔.๕๑	๔.๓๕	๔.๑๑
ประถมศึกษา	๔.๖๐	-	๐.๐๕๑๑	๐.๒๐๖๘	๐.๔๕๒๐ (*)
มัธยมศึกษา	๔.๕๑	-	-	๐.๑๑๕๗	๐.๔๐๐๕ (*)
ปริญญาตรี	๔.๓๕	-	-	-	๐.๒๘๕๒ (*)
สูงกว่าปริญญา ตรี	๔.๑๑	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับสูงกว่าปริญญาตรี
ศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญา
ตรี นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของด้านการสาธารณ
สงเคราะห์จำแนก ตามการศึกษาสามัญ

(n = ๒๕๓)

วุฒิการศึกษา สามัญ	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
		๔.๓๘	๔.๕๓	๔.๓๘	๔.๑๔
ประถมศึกษา	๔.๓๘	-	- ๐.๑๔๘๘	- ๐.๐๐๔๔	๐.๒๓๘๓
มัธยมศึกษา	๔.๕๓	-	-	๐.๑๔๔๕	๐.๓๘๗๒ (*)
ปริญญาตรี	๔.๓๘	-	-	-	๐.๒๔๒๓ (*)
สูงกว่าปริญญา ตรี	๔.๑๔	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับสูงกว่าปริญญาตรี
ถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของ
วัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญในระดับ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๔ พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม- บาลี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
ประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม วุฒิการศึกษาทางธรรม-บาลี

(n = ๒๕๓)

ด้าน	วุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลี									F	Sig
	นักธรรมตรี		นักธรรมโท		นักธรรมเอก		เปรียญธรรม (ป.ธ.)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
๑.การปกครอง	๔.๕๑	๐.๒๘	๔.๔๓	๐.๓๔	๔.๔๓	๐.๕๐	๔.๒๕	๐.๖๕	๒.๔๕๘	๐.๐๖๐	
๒.การศาสนศึกษา	๔.๖๓	๐.๒๕	๔.๑๖	๐.๘๑	๔.๔๕	๐.๕๕	๔.๔๐	๐.๓๕	๔.๔๐๘	๐.๐๐๕*	
๓.การศึกษาสงเคราะห์	๔.๕๑	๐.๔๓	๔.๕๓	๐.๖๐	๔.๔๐	๐.๖๔	๔.๓๐	๐.๕๑	๑.๑๕๒	๐.๓๑๓	
๔.การเผยแผ่	๔.๔๓	๐.๔๐	๔.๓๖	๐.๓๑	๔.๔๒	๐.๕๕	๔.๓๕	๐.๖๕	๐.๔๐๕	๐.๓๔๓	
๕. การสาธารณูปการ	๔.๓๓	๐.๕๐	๔.๒๘	๐.๖๕	๔.๓๕	๐.๕๕	๔.๓๕	๐.๔๓	๐.๒๒๓	๐.๘๘๐	
๖.การสาธารณสงเคราะห์	๔.๕๑	๐.๓๓	๔.๕๐	๐.๔๕	๔.๓๔	๐.๖๐	๔.๔๓	๐.๓๕	๑.๓๘๔	๐.๒๔๘	
รวม	๔.๕๐	๐.๒๓	๔.๓๘	๐.๔๖	๔.๔๐	๐.๕๐	๔.๓๕	๐.๓๐	๐.๓๑๓	๐.๕๔๕	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลี ต่างกัน ด้านการศาสนศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยรวม ด้านการศาสนศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๘

ตาราง ๔.๑๘ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของด้านการศาสนศึกษาจำแนกวุฒิทางธรรม-บาลี

(n = ๒๕๗)

วุฒิการศึกษา ทางธรรม – บาลี	$\bar{X}$	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก	เปรียบเทียบ (ป.ช.)
		๔.๖๓	๔.๑๖	๔.๔๕	๔.๔๐
นักธรรมตรี	๔.๖๓	-	๐.๔๗๓๘ (*)	๐.๑๓๔๘	๐.๒๓๒๕
นักธรรมโท	๔.๑๖	-	-	- ๐.๒๕๔๐ (*)	-๐.๒๔๐๕
นักธรรมเอก	๔.๔๕	-	-	-	๐.๐๕๓๑
เปรียบเทียบ (ป.ช.)	๔.๔๐	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่าพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลี ในระดับนักธรรมโท และนักธรรมเอก มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นแตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม – บาลีในระดับนักธรรมนักธรรมตรี และเปรียญธรรม (ป.ช.) นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๕ พระภิกษุที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
จำแนกตาม สถานะทางการคณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

ด้าน	สถานะทางการคณะสงฆ์											Sig
	พระลูกวัด		เจ้าคณะตำบล		เจ้าอาวาส		เลขานุการเจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล		รองเจ้าคณะอำเภอหรือรองเจ้าคณะจังหวัด		F	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.การปกครอง	๔.๔๒	๐.๔๕	๔.๓๕	๐.๖๓	๔.๕๒	๐.๓๘	๔.๐๔	๐.๖๘	๔.๓๑	๐.๒๐	๓.๘๒๒	๐.๐๐๕*
๒.การศาสนศึกษา	๔.๔๑	๐.๖๕	๔.๓๕	๐.๖๑	๔.๕๔	๐.๔๖	๔.๒๐	๐.๓๐	๔.๘๓	๐.๐๐	๑.๕๖๒	๐.๑๘๔
๓.การศึกษาสงเคราะห์	๔.๔๓	๐.๖๑	๔.๓๐	๐.๓๓	๔.๕๑	๐.๕๘	๓.๕๒	๑.๑๑	๔.๕๓	๐.๑๐	๓.๔๘๓	๐.๐๐๘*
๔.การเผยแผ่	๔.๔๔	๐.๕๖	๔.๓๒	๐.๕๘	๔.๔๕	๐.๕๒	๓.๕๖	๐.๘๑	๔.๖๔	๐.๑๐	๓.๓๑๘	๐.๐๑๑*
๕. การสาธารณูปการ	๔.๓๓	๐.๖๓	๔.๓๕	๐.๖๐	๔.๔๐	๐.๕๑	๓.๕๐	๐.๓๘	๔.๔๓	๐.๒๐	๒.๓๑๖	๐.๐๓๐*
๖.การสาธารณสงเคราะห์	๔.๔๔	๐.๕๖	๔.๓๖	๐.๖๑	๔.๔๓	๐.๕๓	๓.๕๓	๐.๘๒	๕.๐๐	๐.๐๐	๓.๖๔๖	๐.๐๐๖*
รวม	๔.๔๒	๐.๔๘	๔.๓๕	๐.๕๓	๔.๔๓	๐.๔๒	๓.๕๕	๐.๓๓	๔.๓๖	๐.๐๓	๓.๘๖๒	๐.๐๐๔*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระภิกษุ ที่สถานะทางการคณะสงฆ์มี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการปกครอง ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ และการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ แตกต่างกัน ส่วนด้านการศาสนศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยรวม ด้านการปกครอง ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ และการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๐ – ๔.๒๕

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ จำแนกตามสถานะทางการ
คณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

สถานะ ทางการคณะ สงฆ์	$\bar{X}$	พระลูกวัด	เจ้าคณะ ตำบล	เจ้าอาวาส	เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือรอง เจ้าคณะจังหวัด
		๔.๔๒	๔.๓๕	๔.๔๓	๓.๕๕	๔.๓๖
พระลูกวัด	๔.๔๒	-	๐.๖๘๓	-๐.๐๕๕๕	๐.๔๒๓๐ (*)	- ๐.๓๔๕๖
เจ้าคณะตำบล	๔.๓๕	-	-	- ๐.๑๒๔๖	๐.๓๕๘๓ (*)	-๐.๔๑๔๓
เจ้าอาวาส	๔.๔๓	-	-	-	๐.๔๘๒๕ (*)	- ๐.๒๘๕๓
เลขานุการเจ้า คณะอำเภอ	๓.๕๕	-	-	-	-	-๐.๓๓๒๕ (*)
หรือเลขานุการ เจ้าคณะตำบล	๔.๓๖	-	-	-	-	-
รองเจ้าคณะ อำเภอหรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ ในระดับเลขานุการ
เจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล และรองเจ้าคณะอำเภอหรือรองเจ้าคณะจังหวัด มีความ
คิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ในระดับพระลูกวัด เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาส

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของการปกครอง จำแนกตาม
สถานะทางการคณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

สถานะ ทางการคณะ สงฆ์	$\bar{X}$	พระลูกวัด	เจ้าคณะ ตำบล	เจ้าอาวาส	เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด
		๔.๔๒	๔.๓๕	๔.๕๒	๔.๐๔	๔.๗๑
พระลูกวัด	๔.๔๒	-	๐.๐๗๐๖	- ๐.๑๐๖๓	๐.๓๗๗๘ (*)	- ๐.๒๕๖๘
เจ้าคณะตำบล	๔.๓๕	-	-	- ๐.๑๗๖๕	๐.๓๐๗๓	-๐.๓๖๗๓
เจ้าอาวาส	๔.๕๒	-	-	-	๐.๔๘๔๑ (*)	- ๐.๑๕๐๕
เลขานุการเจ้า คณะอำเภอ หรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	๔.๐๔	-	-	-	-	-๐.๖๗๔๖
รองเจ้าคณะ อำเภอหรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด	๔.๗๑	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ ในระดับระดับ
เลขานุการเจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหาร
กิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีสถานะทางการ
คณะสงฆ์ในระดับพระลูกวัด เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าคณะอำเภอ หรือรองเจ้าคณะจังหวัด

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของหการศึกษาสงเคราะห์ จำแนก
ตามสถานะทางการคณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

สถานะ ทางการคณะ สงฆ์	$\bar{X}$	พระลูกวัด	เจ้าคณะ ตำบล	เจ้าอาวาส	เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด
		๔.๔๓	๔.๓๐	๔.๕๑	๓.๕๒	๔.๕๓
พระลูกวัด	๔.๔๓	-	๐.๑๓๖๔	- ๐.๐๗๒๕	๐.๕๑๕๐ (*)	- ๐.๔๕๒๕
เจ้าคณะตำบล	๔.๓๐	-	-	- ๐.๒๐๕๓	๐.๓๗๘๓	-๐.๖๒๕๓
เจ้าอาวาส	๔.๕๑	-	-	-	๐.๕๘๗๕ (*)	- ๐.๔๒๐๐
เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	๓.๕๒	-	-	-	-	-๑.๐๐๗๕(*)
รองเจ้าคณะ อำเภอหรือรอง เจ้าคณะจังหวัด	๔.๕๓	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ ในระดับเลขานุการ
เจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล และระดับรองเจ้าคณะอำเภอ หรือรองเจ้าคณะจังหวัด มี
ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ในระดับพระลูกวัด เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาส

ตารางที่ ๔. ๒๓ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของการเผยแพร่ จำแนกตาม
สถานะทางการ คณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

สถานะทางการ คณะสงฆ์	$\bar{X}$	พระลูกวัด	เจ้าคณะ ตำบล	เจ้าอาวาส	เลขานุการเจ้า คณะอำเภอ หรือเลขานุการ เจ้าคณะตำบล	รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด
		๔.๔๔	๔.๓๒	๔.๔๕	๓.๕๖	๔.๖๔
พระลูกวัด	๔.๔๔	-	๐.๑๒๓๘	- ๐.๐๐๖๐	๐.๔๘๓๓ (*)	- ๐.๑๕๕๓
เจ้าคณะตำบล	๔.๓๒	-	-	- ๐.๑๒๕๘	๐.๓๕๕๔ (*)	-๐.๓๒๓๑
เจ้าอาวาส	๔.๔๕	-	-	-	๐.๔๘๕๒ (*)	- ๐.๑๕๓๓
เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	๓.๕๖	-	-	-	-	-๐.๖๘๒๕
รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือรอง เจ้าคณะจังหวัด	๔.๖๔	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ ในระดับเลขานุการ
เจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะ
สงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ใน
ระดับพระลูกวัด เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าคณะอำเภอ หรือรองเจ้าคณะจังหวัด นอกนั้น
มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔. ๒๔ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของการสาธิตการ
จำแนกตามสถานะ ทางการคณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

สถานะ ทางการคณะ สงฆ์	$\bar{X}$	พระลูกวัด	เจ้าคณะตำบล	เจ้าอาวาส	เลขานุการเจ้า คณะอำเภอ หรือเลขานุการ เจ้าคณะตำบล	รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด
		๔.๓๓	๔.๓๕	๔.๔๐	๓.๕๐	๔.๔๓
พระลูกวัด	๔.๓๓	-	-๐.๐๑๔๔	- ๐.๐๓๐๕	๐.๔๖๖๕(*)	- ๐.๐๕๕๒
เจ้าคณะตำบล	๔.๓๕	-	-	- ๐.๑๖๑	๐.๔๕๐๕(*)	-๐.๐๔๐๘
เจ้าอาวาส	๔.๔๐	-	-	-	๐.๕๐๓๐(*)	- ๐.๐๒๔๘
เลขานุการเจ้า คณะอำเภอ หรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	๓.๕๐	-	-	-	-	-๐.๕๓๑๓
รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด	๔.๔๓	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ ในระดับเลขานุการ
เจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะ
สงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ใน
ระดับพระลูกวัด เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าคณะอำเภอ หรือรองเจ้าคณะจังหวัด นอกนั้น
มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดใน
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมเป็นรายคู่ของสาธารณสงเคราะห์
จำแนกตามสถานะ ทางการคณะสงฆ์

(n = ๒๕๓)

สถานะ ทางการคณะ สงฆ์	$\bar{X}$	พระลูกวัด	เจ้าคณะตำบล	เจ้าอาวาส	เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	รองเจ้าคณะ อำเภอ หรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด
		๔.๔๔	๔.๓๖	๔.๔๓	๓.๕๓	๕.๐๐
พระลูกวัด	๔.๔๔	-	๐.๐๘๑๒	๐.๐๐๕๔	๐.๕๐๓๑(*)	- ๐.๕๖๑๗
เจ้าคณะตำบล	๔.๓๖	-	-	-๐.๐๗๑๗	๐.๔๒๒๐(*)	-๐.๖๔๒๕
เจ้าอาวาส	๔.๔๓	-	-	-	๐.๔๕๓๗(*)	- ๐.๕๗๑๑
เลขานุการเจ้า คณะอำเภอหรือ เลขานุการเจ้า คณะตำบล	๓.๕๓	-	-	-	-	-๐.๐๖๔(*)
รองเจ้าคณะ อำเภอหรือ รองเจ้าคณะ จังหวัด	๕.๐๐	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า พระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ ในระดับเลขานุการ
เจ้าคณะอำเภอหรือเลขานุการเจ้าคณะตำบล และระดับรองเจ้าคณะอำเภอ หรือรองเจ้าคณะจังหวัด มี
ความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
แตกต่างจากพระภิกษุ ที่มีสถานะทางการคณะสงฆ์ในระดับพระลูกวัด เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาส
นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ ๖ พระภิกษุ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุต่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นจำแนก
ตามประสบการณ์ทำงาน

(n = ๒๕๗)

ด้าน	ประสบการณ์ทำงาน									
	ต่ำกว่า ๕ ปี		๕-๑๐ ปี		๑๑-๑๕ ปี		๑๖ ปีขึ้นไป		F	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑.การปกครอง	๔.๔๒	๐.๔๕	๔.๔๑	๐.๕๓	๔.๓๔	๐.๒๕	๔.๐๓	๐.๖๒	๑.๓๔๔	๐.๒๖๐
๒.การศาสนศึกษา	๔.๔๓	๐.๖๑	๔.๔๓	๐.๖๐	๔.๘๒	๐.๑๑	๓.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๓๕	๐.๑๕๖
๓.การศึกษาสงเคราะห์	๔.๔๒	๐.๖๒	๔.๔๒	๐.๓๓	๔.๖๕	๐.๓๖	๓.๓๑	๐.๘๕	๑.๓๓๐	๐.๑๖๑
๔.การเผยแผ่	๔.๔๔	๐.๕๔	๔.๓๓	๐.๖๔	๔.๓๑	๐.๒๐	๓.๓๕	๐.๓๖	๒.๕๑๓	๐.๐๓๕*
๕. การสาธารณูปการ	๔.๓๓	๐.๖๒	๔.๓๒	๐.๖๐	๔.๕๓	๐.๒๐	๓.๖๔	๐.๓๘	๒.๑๒๑	๐.๐๕๘
๖.การสาธารณสงเคราะห์	๔.๔๔	๐.๕๓	๔.๓๒	๐.๖๔	๔.๖๐	๐.๓๒	๓.๘๓	๐.๘๓	๒.๒๐๐	๐.๐๘๘
รวม	๔.๔๒	๐.๔๓	๔.๓๓	๐.๕๓	๔.๖๘	๐.๐๓	๓.๘๒	๐.๘๐	๒.๔๖๓	๐.๐๖๒

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า พระภิกษุ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระภิกษุ ที่มีประสบการณ์ทำงาน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านการเผยแผ่ แตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยรวม ด้านการเผยแผ่ จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๗

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมเป็นรายคู่ของการเผยแผ่
จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

(n = ๒๕๗)

ประสบการณ์ทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า ๕ ปี	๕-๑๐ ปี	๑๑-๑๕ ปี	๑๖ ปีขึ้นไป
		๔.๔๔	๔.๓๓	๔.๓๑	๓.๓๕
ต่ำกว่า ๕ ปี	๔.๔๔	-	๐.๑๐๖๕	-๐.๒๓๕๑	๐.๖๘๕๒ (*)
๕-๑๐ ปี	๔.๓๓	-	-	- ๓๘๑๖	๐.๕๘๒๓ (*)
๑๑-๑๕ ปี	๔.๓๑	-	-	-	๐.๕๖๔๓ (*)
๑๖ ปีขึ้นไป	๓.๓๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่าพระภิกษุ ที่มีประสบการณ์ทำงานที่มีอายุในการทำงาน ๑๖ ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

๔.๔ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น มาประยุกต์ใช้กับการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ซึ่งสรุปรายละเอียดทั้ง ๖ ด้านดังต่อไปนี้

๔.๕ ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์แนวทางประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีดังนี้

๑. ปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ ๔.๒๘ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ที่	ชื่อ - นามสกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิการศึกษาทางสามัญ	วุฒิการศึกษาทางธรรม	สถานะทางการคณะสงฆ์	ประสบการณ์ทำงาน (ปี)
๑	พระเทพกิตติรังษี (ทองสา)	๘๐	๖๐	ปริญญาเอก	ป.ธ. ๘	เจ้าคณะจังหวัด	๓๐
๒	พระครูอรุณสารเมธี	๗๐	๕๐	มัธยม	ป.ธ.๔	เจ้าคณะอำเภอเมือง	๒๐
๓	พระมหาจักรภพ อนุภุฑโท	๔๐	๒๐	ปริญญาตรี	ป.ธ.๔	เจ้าคณะตำบลพระลับ	๓

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดเป็นพระภิกษุระดับพระสังฆาธิการ มีอายุระหว่าง ๔๐ – ๘๐ ปี, มีพรรษา ๒๐ – ๖๐ ปี, วุฒิกการศึกษาสามัญจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป, วุฒิกการศึกษาทางธรรม – บาลี ป.ธ.๔ – ป.ธ.๘, สถานะทางการคณะสงฆ์ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอเมือง เจ้าคณะตำบลพระลับ เจ้าคณะตำบลพระลับ และมีประสบการณ์ทำงานระหว่าง ๓ – ๓๐ ปี

๒. แนวทางการสัมภาษณ์

๒.๑ ด้านการปกครอง

๒.๒ ด้านศาสนศึกษา

๒.๓ ด้านการศึกษาสงเคราะห์

๒.๔ ด้านการเผยแผ่

๒.๕ ด้านสาธารณูปการ

๒.๖ ด้านสาธารณะสงเคราะห์

- ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ มีปัญหาด้านใดบ้าง
- สาเหตุของปัญหาคืออะไร
- มีแนวทางแก้ไขอย่างไรบ้าง
- ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหามีอะไรบ้าง

๔.๖ บทสรุปและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔.๖.๑ ด้านการปกครอง

๑) ปัญหาในด้านการปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงปัญหาในการปกครองไว้ว่า ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาในการปกครองเหมือนกัน คือการขัดแย้งกันภายในวัด และการขัดแย้งกันระหว่างชุมชนกับวัด ทำให้การบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครองไม่มีประสิทธิภาพ อย่างที่ตั้งไว้

๒) สาเหตุของปัญหาในด้านการปกครองของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า การขัดแย้งกันภายในวัด และการขัดแย้งกันระหว่างชุมชนกับวัด มีสาเหตุเนื่องมาจากผลประโยชน์ที่ไม่ลงตัว การขัดแย้งภายในวัด เนื่องมาจากภิกษุสงฆ์ ไม่ได้รับกนิมนต์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งกัน ภายในกลุ่มคณะสงฆ์ในวัดนั้นๆ ส่วนความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับวัด คือคนในชุมชนเองต้องการที่จะเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์กับวัด โดยเอาวัดเป็นเครื่องมือในกานแสวงหาผลประโยชน์ และส่วนมากผู้ที่เข้าแสวงหาผลประโยชน์กับวัดนั้น จะเป็นผู้ที่มีอำนาจหรือผู้ที่มีบารมีในชุมชนนั้นๆ เองเมื่อทางวัดไม่ยอมก็เกิดปัญหาตามมาหลายๆ ด้าน^๑

^๑ สัมภาษณ์ พระครูอรุณสารเมธี, เจ้าคณะอำเภอเมือง, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๓) แนวทางการแก้ไขในด้านการปกครองของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นคณะสงฆ์ที่ขัดแย้งกันเองภายในวัด หรือผู้ที่มีบารมีและมีอิทธิพลต่างๆ ในชุมชนเอง เป็นผู้ศึกษาหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างท่องแท้แล้ว ควรที่จะละเลิกความโลภ ซึ่งเป็นสิ่งที่นำพากิเลสตัณหาต่างๆ ตามมา มีธรรมะในจิตใจ เข้าวัดฟังธรรมพยายามแสวงหาและเข้าถึงธรรมะอย่างแท้จริงแล้ว วัดและชุมชนก็สามารถปกครองกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านการปกครองของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นคณะสงฆ์ที่ขัดแย้งกันเองภายในวัด หรือผู้ที่มีบารมีและมีอิทธิพลต่างๆ ในชุมชนเอง ไม่ได้ศึกษาหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างท่องแท้ ไม่มีธรรมะในจิตใจ ไม่เข้าวัดฟังธรรม ไม่พยายามแสวงหาและเข้าถึงธรรมะอย่างแท้จริง เมื่อไม่เข้าใจหรือห่างไกลจากธรรมแล้ว ปัญหาต่างๆ ก็ตามมา เกิดปัญหาการปกครองของการบริหารกิจการคณะสงฆ์^๒

สรุปผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนาด้านการปกครองของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไม่ว่าจะเป็นคณะสงฆ์ หรือผู้ที่มีบารมีในชุมชนก็ดี ควรที่จะพัฒนาจิตใจตัวเองให้ได้อยู่เสมอ ตั้งมั่นในหลักธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อจิตใจคนพัฒนา งานการบริหารต่างๆ ก็พัฒนาไปด้วย สังคมก็มีการปกครองกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๖.๒ ด้านศาสนศึกษา

๑) ปัญหาในด้านศาสนศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านศาสนศึกษาไว้ว่า ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาขาดงบประมาณในการดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐ ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะเอามาใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งเป็นค่าจ้างครูที่จะมาสอน จึงทำให้เป็นการขาดแคลนครูไปด้วย^๓

๒) สาเหตุของปัญหาในด้านศาสนศึกษาของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า ภาครัฐไม่ค่อยใส่ใจในเรื่องของปัญหาทางศาสนาเท่าไร ส่วนมากก็จะไปสนใจเรื่องของปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศซะ

^๒ สัมภาษณ์ พระมหาจักรภพ อนุภุโท, เจ้าคณะตำบลพระลับ, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^๓ สัมภาษณ์ พระเทพกิตติรังษี (ทองสา), เจ้าคณะจังหวัด, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

มากกว่า ถึงแม้ว่าภาครัฐให้งบประมาณมาช่วยเหลือก็น้อยมากไม่เพียงพอ จากการบริหารจัดการ คณะสงฆ์ในด้านศาสนศึกษาได้^๔

๓) แนวทางการแก้ไขในด้านศาสนศึกษาของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า ควรที่จะยกระดับความสำคัญใน ปัญหาทางด้านศาสนศึกษาของพระพุทธศาสนาเป็นปัญหาที่สำคัญ และเป็นปัญหาที่เร่งด่วน ที่ควร จะได้รับการแก้ไขโดยเร็วที่สุด

๔) ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านศาสนศึกษาของการ บริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า ทาง ภาครัฐไม่ค่อยรับข้อมูลของปัญหาต่างๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา ถึงแม้ว่ารับฟังก็มีการดำเนินการความ ช่วยเหลือที่ช้ามาก กว้างประมาณที่น้อยนิดจะมาถึงผู้ต้องการใช้ก็ไม่ทันต่อเวลา^๕

สรุปผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนาด้านศาสนศึกษาของการบริหารกิจการคณะ สงฆ์ ของวัดในอำเภอ จังหวัดขอนแก่น ต้องการให้ภาครัฐมองเห็นปัญหาด้านศาสนศึกษาทาง พระพุทธศาสนาเป็นปัญหาที่เร่งด่วน และเป็นปัญหาที่สำคัญ เพื่อที่จะเป็นการดำรงพระพุทธศาสนา ให้เป็นศาสนาประจำชาติสืบต่อไปในอนาคตได้

๔.๖.๓ ด้านการศึกษาสงเคราะห์

๑) ปัญหาในด้านการศึกษาสงเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ กล่าวถึงปัญหาในด้านการศึกษาสงเคราะห์ไว้ว่า พระภิกษุ-สามเณรและเยาวชนที่เรียนดียังขาดทุนใน เรื่องของทุนการศึกษา ทางโรงเรียนปริยัติธรรมและมหาวิทยาลัยของสงฆ์ ไม่ค่อยมีทุนรองรับใน เรื่องนี้เท่าไร ส่วนมากจะอาศัยผู้ใจบุญหรือศาสนิกชนเข้ามาส่งเสริมในด้านการศึกษาสงเคราะห์ เป็นส่วนใหญ่^๖

๒) สาเหตุของปัญหาในด้านศึกษาสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า สาเหตุของปัญหาในด้านกาน ศึกษาสงเคราะห์ก็มีสาเหตุคล้ายๆ กันกับปัญหาด้านศาสนศึกษา คือการขาดงบประมาณมาช่วย สนับสนุนทางภาครัฐนั่นเอง เป็นปัญหาที่ยอมรับว่าแก้ไขได้ยากมากอีกปัญหาหนึ่งเลยทีเดียว^๗

^๔ สัมภาษณ์ พระครูอรุณสารเมธี, เจ้าคณะอำเภอเมือง, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^๕ สัมภาษณ์ พระมหาจักรภพ อนุภทโท, เจ้าคณะตำบลพระลับ, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^๖ สัมภาษณ์ พระเทพกิตติรังษี (ทองสา), เจ้าคณะจังหวัด, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^๗ สัมภาษณ์ พระครูอรุณสารเมธี, เจ้าคณะอำเภอเมือง, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๓) แนวทางการแก้ไขในด้านศึกษาสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า โดยรวมแล้วต้องอาศัยแรงศรัทธาพุทธศาสนิกชนเป็นหลัก และพระภิกษุ – สามเณรต้องสร้างแรงศรัทธาให้เสมอดันเสมอปลาย ทำให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของพุทธศาสนิกชนได้เป็นอย่างดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมไม่สร้างความเสื่อมเสียให้กับพระพุทธศาสนาอย่างที่เห็นข่าวอยู่เกือบทุกวัน

๔) ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านศึกษาสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า ปัจจุบันบทบาทของพระภิกษุ – สามเณรในการสร้างแรงศรัทธาให้กับพุทธศาสนิกชนมีน้อยมาก และแนวคิดของชุมชนต่างๆ ต่อพระพุทธศาสนาเปลี่ยนไปจากแนวบวกมาเป็นแนวลบมากขึ้นทุกวัน เนื่องจากกระแสข่าวเกี่ยวกับพระสงฆ์ไม่ว่าจะเป็นตามสื่อต่างๆ ออกมาไม่ค่อยดี ทำให้คนในสังคมมองพระพุทธศาสนาไปในทิศทางลบไปด้วย^๔

สรุปผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนาด้านศึกษาสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอ จังหวัดขอนแก่น ต้องมีการสร้างแนวทางกิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มบทบาทให้กับพระภิกษุ-สามเณร ได้สร้างแรงศรัทธาให้กับพุทธศาสนิกชนให้เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม และพระภิกษุ-สามเณรต้องยึดหลักพระวินัยอย่างเคร่งครัด เพื่อที่จะอาศัยแรงศรัทธาจากพุทธศาสนิกชน ช่วยเป็นกำลังหลักในการอุดหนุนค้ำชูในการศึกษาสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนาสืบต่อไป

๔.๖.๔ ด้านการเผยแผ่

๑) ปัญหาในการเผยแผ่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงปัญหาในการเผยแผ่ไว้ว่า ขาดบุคลากรในการเผยแผ่ธรรม และขาดการจัดการบรรยายธรรมในวันสำคัญทางศาสนาการอบรมสั่งสอนประชาชนให้มีคุณธรรมและศรัทธา กล่าวได้ว่าบุคลากรทางพระพุทธศาสนาไม่ว่าจะเป็นพระภิกษุ-สามเณร ขาดความรู้ความสามารถในการอบรมสั่งสอนประชาชนให้มีคุณธรรมและศรัทธาอย่างแท้จริง ทำให้ประชาชนไม่เข้าถึงธรรมะอย่างลึกซึ้งได้ และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะมาบรรยายธรรมะให้พุทธศาสนิกชนฟังก็มีน้อยมาก^๕

๒) สาเหตุของปัญหาในการเผยแผ่ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า พระภิกษุ-สามเณรไม่ได้ศึกษาพระธรรมให้ท่องแท้มากกว่านี้ และไม่ได้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะที่ลึกซึ้ง เลยทำให้การเผยแผ่

^๔ สัมภาษณ์ พระมหาจักรภพ อนุภุฑโท, เจ้าคณะตำบลพระลับ, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^๕ สัมภาษณ์ พระเทพกิตติรังษี (ทองสา), เจ้าคณะจังหวัด, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

บรรยายธรรมะให้พุทธศาสนิกชนฟังไม่ถูกต้อง และเป็นการเผยแพร่ที่ไม่ถูกต้องตามแบบพระพุทธรศาสนาด้วย^{๑๐}

๓) แนวทางการแก้ไขในด้านการเผยแพร่ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่าพระภิกษุ-สามเณรพระภิกษุ-สามเณรควรที่จะศึกษาพระธรรมให้ท่องแท้มากกว่านี้ จะได้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะที่ลึกซึ้ง จะได้เอาไปนำเอาไปบรรยายธรรมะให้พุทธศาสนิกชนฟังอย่างถูกต้อง และเป็นการเผยแพร่ที่ถูกต้องตามแบบพระพุทธรศาสนาอีกทางหนึ่งด้วย

๔) ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านการเผยแพร่ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะมาอบรมสั่งสอนพระภิกษุ-สามเณร ในเรื่องพระธรรมในการเผย และวิธีการเผยแพร่ที่ถูกต้องให้กับศาสนิกชนมีน้อยมาก และโอกาสที่ศาสนิกชนจะเข้ามาฟังธรรมก็มีน้อยมากเช่นกัน^{๑๑}

สรุปผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนาด้านการเผยแพร่ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะมาอบรมสั่งสอนพระภิกษุ-สามเณร ในเรื่องพระธรรมในการเผย และวิธีการเผยแพร่ที่ถูกต้องให้กับศาสนิกชน และสร้างโอกาสหรือกิจกรรมให้ศาสนิกชนเข้ามาฟังธรรมมากกว่าเดิม

๔.๖.๕ ด้านสาธารณูปการ

๑) ปัญหาในด้านสาธารณูปการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านสาธารณูปการไว้ว่า ปัญหาหลักๆ ก็คือขาดปัจจัยในการทำบำรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นการซ่อมแซมโบสถ์ กุฏิ ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น เรื่องการบริหารงานคณะสงฆ์ในด้านสาธารณูปการ ส่วนมากต้องอาศัยงบประมาณจากแรงศรัทธาของคนในชุมชนทั้งนั้น พระสงฆ์จึงจะอยู่ได้ เพราะไม่มีงบประมาณจากรัฐมาช่วยในเรื่องนี้เลย^{๑๒}

๒) สาเหตุของปัญหาในด้านสาธารณูปการของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า เจ้าอาวาส และพระภิกษุ-สามเณรในวัดไม่ค่อยช่วยกันสอดส่องดูแล และรักษาอาคารสถานที่ต่างๆ ภายในวัดให้อยู่ในสภาพที่น่าดู

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูอรุณธรรมาธิบดี, เจ้าคณะอำเภอเมือง, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระมหาจักรกฤษณ์ อนุภทโท, เจ้าคณะตำบลพระลับ, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระเทพกิตติรังษี (ทองสา), เจ้าคณะจังหวัด, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖.

และคงทนให้ใช้งานอยู่ในสภาพเดิมได้นานที่สุดได้ จึงทำให้การสาธารณูปการในแต่ละวัดเสื่อมสภาพได้ง่ายกว่าที่น้ำจะเป็น

๓) แนวทางการแก้ไขในด้านสาธารณูปการของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า เจ้าอาวาสในแต่ละวัดต้องสร้างความเข้าใจ ในความรักและความหวงแหนต่อโบราณสถานที่ของวัดตนเองให้กับลูกวัด เพื่อเป็นการรักษาโบราณสถานที่ทางพระพุทธศาสนาเอาไว้ และเป็นการประหยัดงบประมาณในการซ่อมแซมบำรุงรักษาทางด้านสาธารณูปการของวัดไปด้วย^{๓๓}

๔) ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านสาธารณูปการของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า เจ้าอาวาสในแต่ละวัดไม่ค่อยสนใจสร้างความเข้าใจ ในความรักและความหวงแหนต่อโบราณสถานที่ของวัดตนเองให้กับลูกวัด และพระภิกษุ-สามเณรก็ไม่ใส่ใจในการที่จะรับฟังเกี่ยวกับการรักษาโบราณสถานที่ทางพระพุทธศาสนาเอาไว้^{๓๔}

สรุปผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนาด้านสาธารณูปการของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอ จังหวัดขอนแก่น เจ้าอาวาสในแต่ละวัดต้องสร้างความเข้าใจ ในความรักและความหวงแหนต่อโบราณสถานที่ของวัดตนเองให้กับลูกวัด เพื่อเป็นการรักษาโบราณสถานที่ทางพระพุทธศาสนาเอาไว้

๔.๖.๖ ด้านสาธารณสงเคราะห์

๑) ปัญหาในด้านสาธารณสงเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านสาธารณสงเคราะห์ไว้ว่า ปัญหาเรื่องยาเสพติดที่เข้ามาในคณะสงฆ์ และเยาวชนในอำเภอเมือง เป็นปัญหาที่แก้ไขยากมาก เพราะปัญหานี้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของจังหวัดขอนแก่นเพียงจังหวัดเดียวในด้านสาธารณสงเคราะห์ อาจจะเป็นปัญหาของพระพุทธศาสนาของประเทศเลยก็ได้^{๓๕}

๒) สาเหตุของปัญหาในด้านสาธารณสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า พระภิกษุ-สามเณรที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ยังศึกษาพระธรรมวินัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ลึกซึ้งพอ และยังไม่มีความเข้าใจถึงโทษและพิษของยาเสพติดได้ท้องแท้

^{๓๓} สัมภาษณ์ พระครูอรุณสารเมธี, เจ้าคณะอำเภอเมือง, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^{๓๔} สัมภาษณ์ พระมหาจักรภพ อนุภทฺโท, เจ้าคณะตำบลพระลับ, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^{๓๕} สัมภาษณ์ พระเทพกิตติรังษี (ทองสา), เจ้าคณะจังหวัด, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๓) แนวทางการแก้ไขในด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า ต้องส่งเสริมจัดหาสถานที่ให้การอบรมเรื่องโทษของยาเสพติด และสรรหาวิธีปราบปรามผู้ที่ค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด^{๑๖}

๔) ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขไว้ว่า อัตราการได้รับโทษของผู้ค้ายาเสพติดน้อยมาก เลยทำให้ผู้ค้ายาเสพติดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์^{๑๗}

สรุปผู้ให้สัมภาษณ์มีแนวทางการพัฒนาด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของวัดในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พระภิกษุ-สามเณรศึกษาพระธรรมวินัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังให้ลึกซึ้ง ส่งเสริมจัดหาสถานที่ให้การอบรมเรื่องโทษของยาเสพติด และสรรหาวิธีปราบปรามผู้ที่ค้ายาเสพติดอย่างเด็ดขาด

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระครูอรุณสารเมธี, เจ้าคณะอำเภอเมือง, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระมหาจักรภพ อนุภทฺโท, เจ้าคณะตำบลพระลับ, ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖